

Lajin tekninen kuvaus

317 Kasvatus ja ohjaus

1	Kilpailulajin perustiedot	3
2	Yhteiset teemat lajissa	5

1 Kilpailulajin perustiedot

1.1 Kilpailulajin lajinumero ja nimi

317 – Kasvatus ja ohjaus

1.2 Kilpailumuoto

Kilpailu on parikilpailu.

1.3 Kilpailijoiden ikäraja

22 vuotta.

1.4 Ammatilliset tutkinnot ja osaamisalat

Tämän lajin tehtävät perustuvat kasvatus- ja ohjausalan perustutkintoon. Perustutkinnon ammattinimike on lastenohjaaja tai nuoris- ja yhteisöohjaaja. ([Kasvatus- ja ohjausalan perustutkinto - ePerusteet](#))

Lajin osaamisvaatimukset perustuvat tutkinnon osaan Ammatillinen kohtaaminen kasvatus- ja ohjausalalla.

Kasvatus- ja ohjausalan ammattilainen työskentelee kasvatuksen, ohjaamisen ja hyvinvoinnin edistämisen tehtävissä eri ikäisten ihmisten kanssa. Kasvatus- ja ohjausalan perustutkinnon suorittanut lastenohjaaja tai nuoris- ja yhteisöohjaaja voi työskennellä erilaisissa tehtävissä; varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, nuorisotyössä, lapsiperheiden palveluissa, vammaistyössä, mielenterveystyössä ja lastensuojelussa. Työ voi sijoittua julkiselle, yksityiselle tai kolmannelle sektorille.

Työ edellyttää hyviä vuorovaikutus-, yhteistyö- ja ohjaustaitoja sekä kykyä kohdata ihmiset yksilöllisesti, kunnioittavasti ja yhdenvertaisesti. Tutkinnon suorittanut voi työskennellä työntekijänä tai yrittäjänä.

1.5 Yleiskuvaus kilpailulajista

Kasvatus- ja ohjausalan ammattilainen tukee ihmisten kasvua, kehitystä, hyvinvointia ja osallisuutta esimerkiksi varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, nuorisotyössä ja järjestöissä. Työ on lasten, nuorten ja muiden asiakasryhmien kohtaamista, yksilöiden ja ryhmien ohjaamista sekä toiminnan suunnittelua, toteuttamista ja arviointia.

Taitaja-kilpailussa kilpailija toimii työelämää vastaavissa asiakastilanteissa. Kilpailutehtävissä suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan asiakkaan tai asiakasryhmän tarpeista lähtevää ja turvallista toimintaa. Tehtävät voivat sisältää esimerkiksi asiakkaan kasvun ja kehityksen sekä hyvinvoinnin edistämistä ja erilaisia ohjaus- ja vuorovaikutustilanteita.

Kilpailussa arvioidaan vuorovaikutustaitoja, asiakaslähtöisyyttä, turvallista työskentelyä, eettistä toimintaa, ajankäytön hallintaa sekä kykyä toimia itsenäisesti ja vastuullisesti erilaisissa työelämän tilanteissa.

1.6 Kilpailulajin osaamisvaatimukset

Lajin osaamisvaatimukset perustuvat kasvatus- ja ohjausalan perustutkinnon ammattitaitovaatimusten kiitettävän tason kriteereihin.

Kilpailutehtävät pohjautuvat tutkinnon osaan: Ammatillinen kohtaaminen kasvatus- ja ohjausalalla

Kilpailijalta edellytetään, että hän:

- hallitsee vuorovaikutus- ja ohjaustaidot
- osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida asiakastyötä
- osaa havainnoida tilanteita, ennakoida ja tehdä ammatillisesti perusteltuja ratkaisuja
- mukauttaa omaa toimintaansa osallistujien iän, tarpeiden ja muuttuvien tilanteiden mukaan
- edistää asiakkaan kasvua, hyvinvointia ja osallisuutta
- tuntee alan ammattieettiset periaatteet, lainsäädännön ja säädökset sekä toimii vastuullisesti edistäen asiakasturvallisuutta
- toimii sujuvasti yhteistyössä asiakkaiden, läheisten ja muiden ammattilaisten kanssa
- arvioi ja kehittää omaa toimintaansa

Kilpailussa korostuvat ammatillinen vuorovaikutus, kasvun, hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen, eettinen päätöksenteko sekä kyky soveltaa osaamistaan erilaisissa työelämää vastaavissa tilanteissa.

2 Yhteiset teemat lajissa

2.1 Kestävä kehitys

Kestävä kehitys on olennainen osa lastenohjaajan ja nuoriso- ja yhteisöohjaajan ammattitaitoa. Kilpailutehtävissä huomioidaan ekologinen, taloudellinen, sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys osana asiakastyötä sekä ammatillista toimintaa.

Ekologinen kestävyys

- materiaalien käyttö suunnitellaan tarkoituksenmukaisesti ja vastuullisesti
- jätteiden lajitteluun ja asianmukaiseen käsittelyyn kiinnitetään huomiota
- kilpailutehtävissä kannustetaan materiaalien ja resurssien vastuulliseen käyttöön

Taloudellinen kestävyys

- työskentelyssä huomioidaan resurssien tarkoituksenmukainen käyttö
- kilpailija toimii kustannustietoisesti ja asiakkaan tarpeet huomioiden
- työtehtävät suunnitellaan ja toteutetaan tarkoituksenmukaisesti

Sosiaalinen kestävyys

- asiakkaan kasvun, hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen on keskeinen osa toimintaa
- työskentelyssä huomioidaan yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja asiakkaan itsemääräämisoikeus
- kilpailija toimii vuorovaikutteisesti ja kunnioittavasti erilaisissa asiakastilanteissa
- yhdenvertaisuus, moninaisuuden kunnioittaminen ja saavutettavuuden mahdollistaminen ovat osa ammattimaista toimintaa

Kulttuurinen kestävyys

- kilpailija huomioi asiakkaiden erilaiset kulttuuriset taustat, arvot ja vakaumukset
- työskentely perustuu asiakkaan yksilöllisten tarpeiden kunnioittamiseen

Nämä periaatteet perustuvat tutkinnon perusteisiin ja ohjaavat kilpailutehtävien suunnittelua sekä arviointia.

2.2 Yrittäjyys

Yrittäjyysosaaminen näkyy Kasvatus ja ohjaus - lajissa vastuullisena, tavoitteellisena ja asiakaslähtöisenä toimintana. Kilpailija suunnittelee, toteuttaa ja arvioi omaa työskentelyään sekä toimii ammattimaisesti erilaisissa työelämää vastaavissa tilanteissa.

Yrittäjyys näkyy kilpailulajissa muun muassa seuraavasti:

- kilpailija vastaa oman työnsä suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista
- työskentely on asiakaslähtöistä ja tavoitteellista
- kilpailija käyttää aikaa, materiaaleja ja muita resursseja tarkoituksenmukaisesti
- kilpailija tekee perusteltuja ratkaisuja asiakkaan hyvinvointia ja turvallisuutta edistäen
- kilpailija osoittaa oma-aloitteisuutta, vastuullisuutta ja päätöksentekokykyä
- kilpailija toimii laadukkaasti ja ammattietiikan mukaisesti myös muuttuvissa tilanteissa

Kilpailutehtävissä arvioidaan työprosessin hallintaa, ammatillista vastuullisuutta, asiakaslähtöisyyttä sekä kykyä toteuttaa laadukasta ohjaustyötä annettujen ohjeiden puitteissa.

2.3 Työturvallisuus ja työhyvinvointi

Työturvallisuus ja työhyvinvointi ovat keskeisiä osa-alueita lastenohjaajan ja nuoriso- ja yhteisöohjaajan ammattitaidossa. Kilpailutehtävissä korostuvat asiakkaan ja työntekijän turvallisuus sekä turvallisten toimintatapojen noudattaminen kaikissa työvaiheissa.

Työturvallisuus ja työhyvinvointi näkyvät kilpailulajissa muun muassa seuraavasti:

- työskentelyssä noudatetaan kasvatus- ja ohjausalan lakeja, säädöksiä ja ohjeita
- asiakkaan fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus huomioidaan kaikissa työvaiheissa
- kilpailija huolehtii omasta työkyvystään ja jaksamisestaan sekä tunnistaa työn kuormitustekijöitä
- työskentelyssä korostuvat ennakointi, suunnitelmallisuus, vastuullisuus ja yhteistyö

Nämä periaatteet perustuvat kasvatus- ja ohjausalan tutkinnon perusteisiin sekä alan hyviin käytäntöihin, ja ne ohjaavat kilpailutehtävien suunnittelua sekä arviointia.